

Plenum

Torsdag 30.9.2021 kl. 10.00—19.46

22.2. Muntlig fråga om den offentliga ekonomins hållbarhet (Elina Valtonen saml)

Muntligt spörsmål MFT 159/2021 rd

Muntlig frågestund

Talman Anu Vehviläinen: Nästa fråga, ledamot Valtonen.

Debatt

16.21 Elina Valtonen kok: Arvoisa puhemies! Kokoomus ei puhu kestävästä taloudesta muuten vain. Kyse on siitä, miten kykenemme rahoittamaan hyvinvointivaltion palvelut myös tulevaisuudessa, sillä ilman kestäväää taloutta meillä ei ole maksaa maailman parhaille opettajille, meillä ei ole hyvää vanhushoivaa, ja ilman kestäväää taloutta meillä ei ole riittävästi poliiseja pitämässä huolta turvallisuudestamme.

Valtion alijäämä on ensi vuonna 7 miljardia euroa. Se tekee 2 700 euroa per työssäkäyvä suomalainen. Kysyisinkin valtiovarainministeri Saarikolta: Eikö teitä hirvitä jättää julkista taloutta tähän malliin ja jättää tekemättä niitä uudistuksia, joilla te saisitte tämän suunnan korjattua? Ettekö te pelkää hyvinvointivaltion rahoituksen puolesta tulevaisuudessa?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Saarikko.

16.22 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tärkeä, iso talouspoliittinen keskustelunaihe. Kyllä sillä tavalla pelkään, että Suomen väestön ikärakenne tekee meidän taloudenpidosta jatkossakin julmetun vaikeaa. On nimittäin niin, että me olemme sitoutuneet pitämään huolta myös iäkkäistä suomalaisista, ja me olemme päätyneet ja ennen kaikkea päätymässä tilanteeseen, jossa meillä on merkittävästi, enenevässä määrin, ansaitusti eläkkeellä olevaa väestöä verrattuna työikäisten suomalaisten määrään. Siksi hallitus haluaa pureutua ensinnäkin tähän kysymykseen. Alhaisen syntyvyyden nostaminen, perhe- ja lapsimyönteinen Suomi on kaiken lähtökohta. Työperäinen maahanmuutto on nopeavaikutteisempi, merkittävä tekijä siinä, että väestön huoltosuhde saadaan tasapainottumaan.

Eli kyllä, minuakin hirvittää Suomen talouden tila pitkällä aikavälillä, ellemme pysty tekemään toimia työikäisten määrän lisäämiseksi ja työllisyyden vahvistamiseksi, ja siksi olen erittäin tyytyväinen, että toisin [Puhemies koputtaa] kuin monet olettivat, työllisyys on Suomessa nyt merkittävästi nousussa. Se on hyvinvointiyhteiskunnan [Puhemies koputtaa] tae.

Punkt i protokollet PR 107/2021 rd

Puhemies Anu Vehviläinen: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Valtonen.

16.23 Elina Valtonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies... [Puhuja aloittaa puheenvuoron mikrofonin ollessa suljettuna]

Puhemies Anu Vehviläinen: Nyt teillä ei taida olla mikrofonia päällä.

Arvoisa puhemies! Nyt valtiovarainministeriön tuoreen ennusteen mukaan ikävä kyllä tämä väliaikainen talouden elpyminen ja työllisyyden nousu ei riitä millään tavalla tasapainottamaan julkista talouttamme, ei lyhyellä mutta ei myöskään pitkällä aikavälillä. Suomi ei velkaannu pelkästään tänä ja ensi vuonna vaan valitettavasti vuosia ja jopa vuosikymmeniä tästä eteenpäin.

Te, hallitus, sillä, että te ette tee niitä uudistuksia, vaarannatte tämän koko hyvinvointivaltion tulevaisuuden. Olette vedonneet toistuvasti tälläkin viikolla siihen, että olette tehneet menolisäyksiä, olette paisuttaneet hallintoa ja investointeja kasvun aikaansaamiseksi, mutta jos nämä tosiaan kantaisivat hedelmää, niin näissä VM:n ennusteissa näkyisi kasvua, näkyisi velkaantumisen loppumista. Itse asiassa kysyisinkin nyt pääministeriltä: Milloin te ajattelitte tehdä tilaa yksityiselle sektorille ja sen tuomalle kestäväälle kasvulle? Miksi ette toimi kuin demarit [Puhemies koputtaa] muissa maissa ja tee työllisyysuudistuksia ja laske veroja?

Puhemies Anu Vehviläinen: Pääministeri.

16.24 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minäkin näen haasteita Suomen talouden osalta. Nyt me olemme vahvassa kasvussa, hyvä niin, työllisyys on paremmalla tolalla kuin vielä hetki sitten osasimme arvatakaan. Investointeja tehdään ennätyksellinen määrä, eli kyllä, tilanne on nyt hyvä, mutta minäkin olen huolissani siitä, mitä pidemmällä aikavälillä tapahtuu.

Tässä kokonaisuudessa korostuu kaksi asiaa: tuottavuuden paraneminen ja osaavan työvoiman saatavuus. Jotta me voimme varmistaa talouskasvun tulevaisuudessa, meidän pitää parantaa tuottavuutta ja varmistaa, että meillä on osaavaa työvoimaa. Ja hallitus on itse asiassa tehnyt niitä uudistuksia, joilla näihinkin asioihin voidaan panostaa, esimerkiksi koulutukseen tehtävät panostukset aina varhaislapsuudesta korkeakoulutukseen asti — iso, merkittävä kokonaisuus. Tämän sisällä on esimerkiksi oppivelvollisuuden laajentaminen, erittäin tärkeä kysymys. Tässäkin budjettiriihessä tehtiin toimia sen eteen, että meillä on osaavaa työvoimaa Suomessa tulevaisuudessa, merkittäviä toimia esimerkiksi työperäisen maahanmuuton lisäämiseksi. Olemme käynnistäneet parlamentaarisen työn tki-panostusten nostamiseksi [Puhemies koputtaa] 4 prosenttiin, ja tähän tarvitsemme tietenkin yksityisen sektorin mukaan. Me olemme tehneet lukuisia toimia, lukuisia uudistuksia, [Puhemies koputtaa] joilla näihin kahteen isoon haasteeseen, [Puhemies: Aika!] tuottavuuteen ja osaavan työvoiman saatavuuteen, saadaan ratkaisu.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Satonen.

Punkt i protokollet PR 107/2021 rd

16.26 Arto Satonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Valitettavasti työllisyyden kuva ei ole kyllä ollenkaan niin hyvä kuin täällä on annettu ymmärtää. Se on totta, että kymmeniätuhansia on viimeisen vuoden aikana päässyt töihin. Mutta samaan aikaan yhtä moni on ajautunut pitkäaikaistyöttömäksi. Pitkäaikaistyöttömiä on tällä hetkellä tietääkseni 50 000 enemmän kuin oli ennen koronaa, ja me tiedetään, että niistä ihmisistä, jotka ovat jääneet pitkäaikaistyöttömäksi, vain noin viidennes palaa enää pysyvästi työelämään. Toki heillä saattaa olla lyhytaikaisia työtehtäviä, mutta vain viidennes pääsee pysyvästi työelämään, ja samaan aikaan meillä on kymmeniätuhansia avoimia työpaikkoja. Kysynkin työministeri Haataiselta: jos me nyt ei tehdä niitä työllisyysreformia, millä myös kannustimia vahvistetaan, niin koska niiden aika on, jos ei tässä tilanteessa, missä me nyt olemme, kun siihen on historiallinen mahdollisuus?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Haatainen.

16.27 Työministeri Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on tehnyt mittavia työllisyystoimia nimenomaan rakenteellisen työttömyyden suitsimiseksi. Näitä päätöksiä on tehty. Ne linjaukset on tehty jo aiemmissa kehysriihissä, budjetiriihissä.

Muun muassa ikääntyneiden ratkaisu, 55 plus -ratkaisu eli putken poistaminen, on yksi tällainen, joka tulee vaikuttamaan siihen, että myöskään ikääntyneistä ryhmistä ei pullauteta ihmisiä ulos työmarkkinoilta. [Jani Mäkelä: Ei varmaan pullauteta!] Samalla on turvattu heille se tilanne, että heitä ei myöskään jätetä heitteille.

Meillä on tehty rakenteellinen uudistus, joka tulee tulevaisuudessa vaikuttamaan työllisyyteen, ja se on pohjoismainen työvoimapalvelumalli. Valtiovarainministeriön arvion mukaan se on 90 000 työllisen määrä, joka sillä tullaan saavuttamaan. Se lakiesitys tulee eduskuntaan ihan lähiviikkoina. Palvelut ollaan siirtämässä kuntiin, kuntakokeilut ovat menossa, ja siellä on nimenomaan pitkäaikaistyöttömät nyt ryhmänä mukana, maahanmuuttajataustaiset ja sitten alle 30-vuotiaat nuoret. [Puhemies koputtaa] Tavallaan siellä nyt saadaan kokemusta, ja vuoden kuluttua tulee tämä lakiesitys. [Puhemies koputtaa]

Nämä ovat isoja muutoksia, jotka näkyvät sitten [Puhemies: Aika!] pitkällä aikajänteellä työllistymisenä. [Vilhelm Junnilan välihuuto]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kauma.

16.28 Pia Kauma kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me olemme tällä viikolla käsitelleet valtion talousarvioesitystä ensi vuodelle. Voi sanoa, että tämä keltainen kirja sisältää kymmeniä, ellei satoja sellaisia kohtia, jotka voitaisiin miettiä uusiksi.

Yksi niistä on asumistukimenot, jotka ovat paisuneet yli kahteen miljardiin vuositasolla. Ne on alun perin tarkoitettu tietenkin siihen, että vähävaraiset ihmiset voisivat asua kunnollisesti ja heitä tuettaisiin siinä, mutta tällä hetkellä iso osa näistä varoista menee asunotosijoittajille, joista isoin on Kojamo. Ja Kojamo maksaa osinkotuottoja niitä saaville omistajille, [Vilhelm Junnila: Keille?] todella suuria määriä — kymmenen vuoden aikana yli 900 miljoonaa, [Vilhelm Junnila: Keille?] ja niistä esimerkiksi ammattiliitot ovat merkittäviä edunsaajia. Yksin Teollisuusliitto on saanut yli 150 miljoonaa euroa viimeisen kymmenen vuoden aikana. Eikö ole aika epäeettistä, että tämän tyyppiset organisaatiot saavat osingot [Puhemies koputtaa] verottomina samaan aikaan, kun tässä tuetaan asunotosijoitta-

Punkt i protokollet PR 107/2021 rd

jia? [Puhemies: Aika! — Vilhelm Junnila: Järkyttävää! — Jani Mäkelä: Ei haittaa, kun demarit saa!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Saarikko.

16.29 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta edustaja Kauma sinänsä tarttuu ihan oikeaan asiaan, että meillä budjettikirjassa on, kuten kuvaatte, merkittävästi kasvanut menoerä, asumisen tuet. [Vilhelm Junnilan välihuuto] Sitä voi lähestyä yksittäisenä veroetuuskysymyksenä ammattiyhdistysliikkeen näkökulmasta, mutta minusta kannattaa katsoa vähän laajemmin. Tähän liittyy asumisen hinta kaiken kaikkiaan Suomessa, erityisesti pääkaupunkiseudulla. Ja siksi minä olen hyvin tyytyväinen siitä, että hallituksen politiikassa on korostunut kohtuuhintainen asuntotuotanto.

Mutta, edustaja Kauma, kun nostitte esiin verot — ja viittaen myös tähän teidän alkupeiräiseen kysymykseenne, joka on ihan oikea: miten Suomen taloudelle käy pitkällä aikavälillä? Ilman muuta verotus on yksi siihen vaikuttava tekijä. Siksi olen ehdottanut, että työn verotuksen keventämisen ja ansiotulojen verotuksen keventämisen kaikkiaan pitää olla työkalupakissa, kun — aivan kuten edustaja Lepomäki jo totesi — kasvu valitettavasti näyttää hyytyvän, ellemme pysty tekemään toimia sen edistämiseksi. Mutta paljon verotuksessa on tehty myös hyvää — sellaista, mitä ei aiemmilla hallituskausilla ole kyetty tekemään. Vaikkapa teollisuuden [Puhemies koputtaa] sähköveron muutos toi tuhansia yrityksiä parempaan asemaan, [Puhemies koputtaa] ja nämä toimet auttavat myös kilpailukykyämme.

Puhemies Anu Vehviläinen: Aika! — Edustaja Kopra.

16.31 Jukka Kopra kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässä nyt on koko viikko käsitelty tulevan vuoden talousarviota, ja kaikille on tullut selväksi, että suomenennätykset paukkuvat velanotossa. Suomi tietää, että hallitus ottaa ensi vuodelle lähes 7 miljardia euroa velkaa, mutta se tulonmuodostuspuoli tässä huolestuttaa. Vaikka sieltä nyt on joitain selityksiä kuulunut, niin silti ei oikein vakuuta vielä. Miten te esimerkiksi aiotte saada uusia investointeja, miten saadaan suomalaiset yritykset investoimaan, miten saadaan ulkomailta investointeja? Alkuvuodesta Neste pohti suuren jalostamon tekoa Suomeen. Se meni Hollantiin, miljardiluokan investointi. [Vilhelm Junnila: Ja Naantalista lähti!] Tiedämme, että paraikaa esimerkiksi UPM-Kymmene suunnittelee miljardiluokan biojalostamoinvestointia. Jälleen kerran Suomi ja Hollanti kilpailevat keskenään. Meneekö tämäkin nyt Hollantiin, vai voisiko hallitus nyt kenties edistää investointien saamista Suomeen siten, että suomalainen pörssiyhtiö investoi Suomeen eikä ulkomaille?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Saarikko.

16.32 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Puhemiehen niin salliessa ministeri Lintilä jatkaa näistä investoinneista.

Todettakoon alkuun, että meillä on paljon hyvää tapahtunut. Voimme keskittyä toki niihin ja oppia, missä emme onnistuneet kansakuntana saamaan niitä Suomen rajojen sisäpuolelle, mutta samanaikaisesti on kyllä reilua, edustaja Kopra, myös todeta, että meillä on

Punkt i protokollet PR 107/2021 rd

historiallisen paljon investointeja liikkeellä. Vaikkapa Metsä Groupin iso investointi nojasi paljolti siihen, että valtio ikään kuin osoitti infran ja muun kilpailukyvyn näkökulmasta sellaisia kannusteita, että tänne kannatti asettua. Uskon ja luulen tietäväni sen, että yritysten näkökulmasta yksi todella tärkeä asia on myöskin ennustettavuus ja vakaus, se, että vaikka me olemme monista asioista tässä salissa eri mieltä, pystyisimme joissain päälinoissa, kuten tässä kestävässä kasvussa, osoittamaan sellaista uraa, että yritykset uskaltaisivat sijoittua tänne.

Edustaja Kopra, te viittasitte ennätyksellisiin velkamääriin. Siinäkin on reilua todeta, kuitenkin myöskin hiukan menneeseen katsoen, että kokoomusjohtoisten hallitusten aikana 2010-luvun alkupuolella tehtiin tismalleen saman mittakaavan alijäämiä. Tämä on rakenteellisempi ongelma [Puhemies koputtaa] hallituksen väristä riippumatta.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Lintilä.

16.33 **Elinkeinoministeri Mika Lintilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kansainvälistä kilpailua investoinneista käydään koko ajan. Oli tietysti harmittavaa, että tässä edustaja Kopran esille ottamassa Nesteen tapauksessa me ei pärjätty kilpailussa, mutta oli aika selkeät logistiikkaan liittyvät syyt, jotka vaikuttivat sitten heidän asettumiseensa Rotterdamiin. Meille on tällä hetkellä tullut useampia merkittäviä ulkomaisia investointeja muun muassa akkusektorin puolelta, mutta kyllä nämä keskeiset tekijät ovat ne, mitä valtiovarainministeri Saarikko äsken toi esille, eli vakaus, ennustettavuus, se näkyvä, mihinkä ympäristöön yritys tulee Suomeen investoimaan. Eräs merkittävä tekijä on suomalainen luvituskäytäntö, ja sitä meidän kyllä pitää vahvistaa ja sen ennustettavuutta parantaa, koska näillä kansainvälisillä yrityksillä ei ole aikaa jäädä odottelemaan pitkiä aikoja luvitusjärjestelyjä, vaan meidän pitää saada näitä varten jonkin näköinen fast track, kun on kyseessä kansallisesti merkittävä investointi.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mykkänen.

16.34 **Kai Mykkänen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Veronmaksajan Visa viuhuu ensi vuonna yli 1 200 euron edestä jokaista suomalaista kohti vauvasta vauvaan. Meidän kouluikäiset lapset eivät Visaa voi saada, mutta tosiaan valtio kyllä ottaa heidän puolestaan yli 1 200 euron edestä uutta velkaa tilanteessa, jossa olemme ennätysmäärisessä nousukaudessa 20 vuoteen. Ja kun tässä hallitus usein vastaa, että no, kasvulla tämä velka taitetaan, niin nyt kun katsotaan maanantaista valtiovarainministeriön katsausta, niin ei taiteta. Näillä luvuilla alijäämä jää yli 3 miljardiin jokaiselle vuodelle ja itse asiassa velan suhde bkt:hen joka ikisenä vuonna myös valitettavasti nousee. Kysynkin: eikö tällaisessa tilanteessa näin nopea velkaantumisen tahti ole väistämättä lykättyä verotusta tai lykättyjä säästöjä poliisilta, vanhuspalveluilta, kouluista?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Saarikko.

16.35 **Valtiovarainministeri Annika Saarikko** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tekisi mieli nyt sanoa edustaja Mykkäselä näistä teidän poliisipuheenvuoroista, että nyt en aivan ymmärtänyt, pitikö nyt paljon vai enemmän vai vähemmän vai lisää vai pois

Punkt i protokollet PR 107/2021 rd

teidän mielestänne ottaa rahaa niiltä poliiseilta. Hallitushan on tämän kysymyksen luvannut nyt hoitaa. [Kai Mykkäsen välihuuto]

Mutta siinä, edustaja Mykkänen, kyllä tuotte ihan oikein esiin tulevien sukupolvien edun, ja se on vaikea ristiriita, kun samanaikaisesti me haluamme pitää vaikkapa nuorimasta sukupolvestamme hyvää huolta nyt ja turvata peruskoululle riittävät rahat, päiväkoiteihin riittävästi hoitajia ja niin edelleen, varhaiskasvatuksen ammattilaisia, mutta sitten samanaikaisesti on, totta kai, reilua miettiä näiden lasten näkökulmasta, mitä jäljelle jää. Ja tätä vaikeaa yhtälöä tasapainotamme sellaisessa tilanteessa, jossa kaikkia koronan jälkivaroja emme edes vielä tiedä. Vasta nyt tauti on hälvemässä niin, että me tiedämme, minäkölaista jälkilaskua maksamme vaikkapa lasten ja nuorten ahdistuneisuutena ja lastensuojelun kasvavina paineina. Nostan esiin vain tämän näkökulman sinänsä ihan perustellusta kysymyksestä, mutta totean, että liian äkkiväärät liikkeet talouden tasapainottamisessa olisivat syöneet pois [Puhemies koputtaa] kotitalouksien hyvän luottamuksen tulevaan, joka nyt on juuri syntynyt. [Kai Mykkänen: Tämä on toinen ääripää!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Tavio.

16.37 Ville Tavio ps (vastauspuheenvuoro): Rouva puhemies! Perussuomalaiset ovat erittäin huolestuneita tulevista sukupolvistamme ja tästä alati kasvavasta valtionvelasta. Me perussuomalaiset kuitenkin tässä talouskeskustelussa, toisin kuin muut puolueet, myös tiedostamme sen, että eurojäsenyyteen liittyy valtavat talousongelmat. Me tiedetään, miten eurovaluutta ei palvele Suomea, kuten oma valuutta palvelisi. Ja ennen kaikkea tämän eurojäsenyyden myötä Suomihan vastaa näiden muiden euromaiden veloista. Tässä kokoomus puhuu vastuullisesta talouspolitiikasta, mutta hehän itse hallituksen kanssa ajoivat meidät juuri tuohon EU:n yhteisvelkaankin. Eli me maksetaan Italian ja Kreikan kaltaisten maidenkin velat loppupeleissä. [Kai Mykkänen: Ehdotatteko eurosta eroamista?] — Kyllä. Tässä kokoomus kysyy, ehdotanko eurosta eroamista. Siinä varmaan täytyisi olla suunnitelma. — Mutta minä kysyn tätä nyt kuitenkin hallitukselta: Onko tämä Kreikan tie ja tämä pommi meidän tie? Mikä on hallituksen suunnitelma siihen, että tästä velkaunionista [Puhemies koputtaa] joskus päästään eroon?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Saarikko.

16.38 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä hallitus ei suunnittele eurosta eroa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Entä veloista?] Yritän miettiä, mitä te oikeastaan kysytte. Sitten toisekseen tämä hallitus on sitoutunut siihen, että tämä yhteisvelkaan pohjautuva ratkaisu koronan keskellä Euroopan talouden elvyttämiseksi, talouden uudistamiseksi [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] on ratkaisuna kertaluontoinen. Nämä tunnistin, edustaja Tavio, kysymyksiksi, joihin voin selkeästi hallituksen kannan tässä todeta. [Ville Tavio: Eurokriisi ei ole kovin kertaluontoinen!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Purra.

16.38 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Valtiovarainministeri totesi jälleen, että tarvitaan työperäistä maahanmuuttoa, ja sehän on se, joka täällä yhdistää

Punkt i protokollet PR 107/2021 rd

koko salia perussuomalaisia lukuun ottamatta. Meilläkään ei ole mitään sitä vastaan, että meille saapuu kansainvälisiä huippuosaajia, mutta valitettavasti heitä ei hirvittävän paljon Suomeen ole tulossa. Kyse ei ole siitä, että Maahanmuuttovirastossa ei olisi riittävästi resursseja antaa näitä oleskelulupia, vaan ylipäänsä meidän palkkatasomme ja varsinkaan verotuksemme eivät ole kovin kilpailukykyisiä tällaisten osaajien kannalta.

Mutta en mene maahanmuuttoon enempää tässä kysymyksessäni vaan haluan viitata siihen, että niin sanottu osaamisvaihtotase on Suomen kannalta koko ajan yhä negatiivisempi. Meiltä nimittäin lähtee meidän omia koulutettuja suomalaisia osaajia pois maasta. Tämä on hyvin huolestuttavaa, erityisesti näinä työvoimapulan aikoina. Kysyisin hallitukselta: mitä te olette valmiita tekemään houkutellaksenne näitä meidän omia osaajiamme takaisin Suomeen?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Saarikko.

16.39 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jospa tieteestä ja korkeakoulutuksesta vastaava ministeri haluaa tätä täydentää.

Minusta, edustaja Purra, teillä oli erittäin hyvä näkökulma. Toivottavasti tämä yhdistää kaikkia puolueita tässä salissa, että me haluamme kotiuttaa ne osaajat maailmalta tekemään suomalaista yhteiskuntaa, tiedettä, tutkimusta, yrityselämää, julkista sektoria paremmaksi. Mutta samalla haluaisin välttää sellaisen mielikuvan antamista vaikkapa nuorille ihmisille, että me torjuisimme ajatuksen siitä, että lähtisi maailmalle kokeilemaan siipiään, jotenkin ikävän ja negatiivisena Suomen kannalta. [Leena Meri: Eihän sitä kukaan väitä!] Tämä on avoin ja kansainvälinen yhteiskunta, ja on erinomaista, jos ihmiset käyvät hankkimassa osaamista, verkostoa ja elämäkokemusta maailmalta.

Mutta tässä, edustaja Purra, on yhteinen haasteemme: jos me katsomme ikään kuin osajavuodon pysyväksi ilmiöksi niin, että Suomeen ei palata, [Jani Mäkelän välihuuto] ja sille löytyy rakenteellisia syitä vaikkapa verotuksesta, ilman muuta näitä asioita on tarkasteltava. Siksi olen esittänyt, että ansiotuloverotuskokonaisuus on hyvä pohtia vielä tällä vaalikaudella läpi. [Perussuomalaisten ryhmästä: Vasemmistoliitto sanoi, että ei!]

Frågan slutbehandlad.